

Deklaracja Budapesztańska

partnerów społecznych działających w europejskim przemyśle górnictwym

w interesie wspierania wykorzystania krajowych surowców

Uczestnicy konferencji zorganizowanej w ramach projektu unijnego (VS/2009/0459) pt. „Przyszłość górników – rola partnerów społecznych” przyjęli wspólne stanowisko 12 czerwca 2010r.

„Jeśli chcemy umocnić gospodarkę UE, jak również zapewnić jej dalszy rozwój w kierunku rozkwitu oraz rozwinięcia przyjaznej środowisku struktury produkcyjnej, kwestią podstawowej ważności jest stworzenie mocnej europejskiej bazy przemysłowej.” Jest to myśl przewodnia polityki gospodarczej czterech federacji europejskich branżowych związków zawodowych: EMCEF, EMF, EFFAT i ETUF:TCL.

Zwiększanie zatrudnienia, jak również tworzenie nowych, pewnych miejsc pracy jest niemożliwe bez wykorzystania europejskich zasobów naturalnych i surowców. Zgodnie z inicjatywą dot. surowców Komisji Europejskiej „Podczas gdy obecne wpływy kryzysu finansowego co prawda hamują wzrost globalnego popytu na surowce, poziom wzrostu krajów rozwijających się przypuszczalnie nadal będzie wywierał duży nacisk na popyt na surowce. **Poprzez finansowanie udzielane przez politykę spójności**, zwłaszcza w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, możliwe jest wspieranie działań na rzecz badań, innowacji i przedsiębiorczości w dziedzinie badania i wydobywania surowców.”

Europa nadal musi się starać, aby rozwijać działalność przemysłową o wysokiej wartości dodanej. Znaczenie przemysłu w tym procesie co raz bardziej wzrasta, którego celem końcowym jest odnosząca sukcesy europejska gospodarka, tworząca nowe miejsca pracy, podnosząca wydajność, pobudzająca innowację i poprawiająca normy socjalne. Dostęp do surowców mineralnych ma znaczenie strategiczne z punktu widzenia stabilnego funkcjonowania przemysłu europejskiego.

Europa, długo była wiodącym mocarstwem w dziedzinie technologii wykorzystania węgla. Ta korzystna pozycja traci na znaczeniu, ponieważ spośród ponad 400 obiektów czystego węgla, tylko kilka znajduje się w Europie. Należałoby wykorzystać sytuację, że obecne ceny światowe surowców i koszty produkcji są na stosunkowo niskim poziomie i dokonać masywnych inwestycji w przetwarzanie węgla. Partnerzy społeczni są świadomi, że wykorzystanie węgla do celów nieenergetycznych należy znacznie zwiększyć, aby zabezpieczyć zaopatrzenie w surowce organiczne dla wyjątkowo ważnego łańcucha tworzącego wartość przemysłu chemicznego w UE.

Unia Europejska w 7. ramowym planie badawczym na lata 2007-2013, wzywa do projektów związanych z różnym wykorzystaniem węgla w ramach akcji „Czysty węgiel”. Aby wykorzystać tę możliwość pomocy w odpowiedniej formie, rządy krajów członkowskich wydobywających węgiel muszą odegrać rolę koordynatorów pomiędzy badaniami i przemysłem celem wspierania projektów o takim charakterze. Partnerzy społeczni zgadzają się, że swoimi strukturami wspierać będą takie inicjatywy o znaczeniu strategicznym.

Utrzymanie i rozwijanie działalności przemysłowej nie jest możliwe bez bezpieczeństwa energetycznego i cen energii na odpowiednim poziomie. „Europa teraz musi wspólnie występować na rzecz zrównowżenia, bezpieczeństwa i konkurencyjności zaopatrzenia

energii. Tym powraca do swoich korzeni. Państwa członkowskie przy podpisywaniu Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (1952) i Traktatu Euratom (1957) uważały za potrzebne opracowanie wspólnej strategii energetycznej. Od tego czasu znacznie zmieniły się uwarunkowania rynku energetycznego i geopolityczne, a potrzeba wspólnych wystąpień stała się dla UE bardziej bezzwłoczna niż kiedykolwiek.” – mówi komunikat dot. polityki energetycznej Komisji Europejskiej. „Działania podjęte dotychczas między innymi na obszarze odnawialnych źródeł energii elektrycznej, biopaliw, efektywności energetycznej i wewnętrznego rynku energetycznego są ważnymi krokami naprzód, ale brak jest w nich spójności, której wynikiem byłyby zrównowżenie, bezpieczne dostawy i konkurencyjność. Elementy strategiczne należy połączyć w całość, osobno nie przyniosą rozwiązania problemów.” Uczestnicy konferencji zgadzają się z tym stwierdzeniem i zwracają uwagę na fakt, że bezpieczne dostawy w branży energetycznej wymagają wspierania wykorzystania zasobów krajowych, wraz z jednoznacznie przyjaznymi środowisku odnawialnymi źródłami energii.

Jesteśmy przekonani, że górnictwo węgla dla celów energetycznych i oparta na nim produkcja energii elektrycznej służy bezpieczeństwu, ekonomicie dostaw energii, przez zastosowanie nowoczesnych technologii zmniejszeniu obciążeniu środowiska i szeroko pojętemu zatrudnieniu. Rozwinięte technologie znacznie zwiększyły wydajność elektrowni węglowych i zakładów chemicznych, zmniejszając wartości jednostkowe emisji. Prowadzone są obiecujące doświadczenia dotyczące oddzielania i składowania dwutlenku węgla (CCS), oraz przetwarzania (CCR). Jesteśmy przekonani, że należy analizować niektóre surowce i gatunki materiałów opałowych na cykl życia emisji CO₂, w przeciwnym razie Europa jako wiodące mocarstwo ekologiczne będzie eksportować zanieczyszczenie środowiska. Abyśmy mogli zmodernizować stronę wydobywania i przetwarzania przemysłu węglowego, potrzebne jest utrzymanie, zwiększenie wcześniejszych wartości, ocalenie kultur dot. badań, geologicznych, wydobywczych i przemysłu przetwórczego. Pomoc państwa dla przemysłu węglowego jest również z tego punktu widzenia uzasadniona.

Jesteśmy również przekonani, że cele i przemyslenia rozporządzenia UE (1407/2002/EK) regulującego pomoc państwa dla przemysłu węglowego są nadal aktualne. Rozporządzenie potwierdziło swój byt, przez co Komisja Europejska w swoim raporcie międzyokresowym w 2007r. nie proponowała zmian, i uważała za możliwe pogodzenie pomocy państwowej z rynkiem wewnętrznym.

Znaczenie tych wytycznych wzrosło z powodu zaostzonych zmian strukturalnych, powstałych w wyniku rozszerzenia UE, obecnego kryzysu dotyczącego całą gospodarkę, oraz dotyczących całej Europy powiększających się wyzwań dotyczących bezpieczeństwa dostaw energii. Potwierdza to wezwanie Rady i Komisji, w myśl którego w możliwie największym stopniu należy wykorzystywać krajowe źródła energii. Aby osiągnąć te cele, potrzebne są nadal wszystkie środki wspierające, które umożliwia obecna regulacja. Pomoc ta dotyczy tylko stosunkowo małego skrawka rynku energetycznego a w szczególności rynku produkcji energii elektrycznej UE i nie jest przeszkodą w konkurencyjności. Pomoc ta nie jest też sprzeczna z celami ochrony środowiska UE, ponieważ nie ma wpływu na ilość węgla ani na metody wykorzystania. Jeśli w przyszłości Europa będzie zależna od węgla pochodzącego z krajów trzecich, ceny węgla będą windowane pod niebiosa, a cena prądu elektrycznego będzie niemożliwa do utrzymania. Zgodnie ze stwierdzeniem studium ECORYS stabilna cena węgla na rynku międzynarodowym jest zwodnicza, ponieważ przyczyną tej stabilności jest istniejący europejski przemysł węglowy.

Decydenci muszą się koncentrować na procesach zachodzących w gospodarce realnej. Istniejące jeszcze niebezpieczeństwo kryzysu gospodarczego - wywołanego przez rynki finansowe a nie przez gospodarkę - wymaga podstawowych zmian w strategii gospodarczej i społecznej Europy. Należy o tym pamiętać przy opracowywaniu „wizji” energetycznej do 2050r., i również na nowo przemyśleć w programie średiofalowym. W tym kontekście nie do przyjęcia jest 30% zmniejszenie emisji CO₂.

Pod naporem grożącej Europie recesji i bezrobocia, żądamy opracowania zrównoważonej i skoordynowanej polityki gospodarczej i społecznej, która będzie w stanie stworzyć zaufanie pokładane w gospodarce, zwiększy popyt i zachowa miejsca pracy w gospodarce realnej. Ważnym elementem tego może być przedłużenie ważności rozporządzenia o pomocy dla przemysłu węglowego na okres poza 2010r.

Budapest, 12 czerwiec 2010r.

	Związki pracodawców	Związki zawodowe
EUROPA	EURACOAL	EMCEF
BUŁGARIA	MMIEAD	PODKREPA
REPUBLIKA CZESKA	ZSDNP	OSPHGN
NIEMCY	GVST	IG BCE
WĘGRY	MBSZ	BDSZ
POLSKA	ZPGWK	ZZG w POLSCE
RUMUNIA	SNLO	FNME
HISZPANIA	CARBUNION	FIA UGT